

KURYER LITEWSKI.

w Wilnie w Piątek dnia 20 Listopada r. s. 1831 Roku.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.
W i l n o.

Kopia z kopii.

Pann Wileńskiemu i Grodzieńskiemu Wo-
jennemu Gubernatorowi.

Z doniesień Waszych do Zarządzającego Głównym Moim Sztabem, z ostatecznym zasmuceniem dostrzegam, że spokojność i bezpieczeństwo w powierzonych zarządowi Waszemu guberniach, naruszone są jeszcze przez bandy rozbojnicze, które się porobiły z ostatków kup buntowniczych, wtórczących się po lasach i około dróg, a popełniających grabieże, zabójstwa i wszelkiego rodzaju zbrodniarstwa.

Pochwalając zupełnie, równie skuteczne, jak roztropne środki, przedsięwzięte przez Was ku rychlejszemu wytepieniu tych band, a w liczbie ich i ogłoszenie Wasze do Obywateli Gubernii Wileńskiej o tem, ażeby oni, pod obawą najsurowszej podług praw kary, powściągli się od dawania przysług i ukrywania tym bandom, a przeciwnie, wszelkimi załączkami od nich sposobami, przykładali się do ich wytepienia i poymania ludzi, do nich należących, Ja potwierdzam to ogłoszenie w zupełnej mocy, i polecam Wam postępować z naruszcicielami, jak z osobami, nanowo w zbrodnię buntu popadłymi. Lecz żeby z drugiej strony bójką surowego i przykładnego ukarania strzymać innych od łączenia się do tych band rozbojniczych, upoważniam Was:

1) Na osądzenie tych rozbojników, poymany z orężem w rękę i podług rozrządzenia Waszego dotąd pod Sąd cywilnych miejsc sądowych oddawanych, jeżeli jeszcze nie są osądzeni ostatecznie, ustanowić niezwłocznie sąd wojskowy, który ma postanowić swoje na nich wyroki, na istotnej podstawie prawideł, w Polowej Kryminalnej Ustawie przepisanych.

2) Składać na teży podstawie sąd wojskowy, na samych miejscach poymania, na tych z przywódców uzbrojonych band rozbojniczych i głównych ich spółników, którzy odtąd z orężem w rękę poymani być mogą, i podług uwagi Waszej, zasługiwać będą na przykładne ukaranie.

3) Wyroki Sądu Wojskowego w obu zdaniach utwierdzać i oddawać do ich wypełnienia na prawach Polowej Kryminalnej Ustawy Głównodowodzącemu nadanych, naczynając dopełnienie na przestępcach kary, na tychże samych miejscach, gdzie przez nich zbrodnie poczynione, ażeby widokiem jej, pewnie być mógł osiągnięty prosty cel tego nadzwyczajnego środka.

4) Jeżeliby którykolwiek z takich osób, sądzenie cywilne było już ukończone i przestępcy, którzy podług prawa podpadali karze śmierci, przez sąd ten zostali od niej uwolnieni jedynie dla strzymania działań jego w zwyczajnym kryminalnym sądownictwie: wtedy, nie uważając na to, przeznaczać spełnienie na nich tej kary, której oni, podług istotnej mocy prawa podpadają, jeżeli podług ciężkości winy, i podług uwagi Waszej, uznanie to nieodbitnie potrzebne.

Przyoblekając Was tą władzą ku większemu zapewnieniu w powierzonych Wam guberniach ogólnego i szczególnego bezpieczeństwa, Jestem zupełnie przekonany, że Wy użyjecie jej z największą uwagą, i jedynie stosując do osób, których ciężkie przestępstwa zupełnie i jasnie dowiedzione i najmniej wątpliwości nie podlegają.

Na autentyku własną Jego CESARSKIEJ Mości ręką napisano tak: NIKOLAJ.

Z autentykiem zgodność zaświadczył: Jenerał-Adjutant Xieźd Bothorukow.

Sankt-Petersburg dnia 10 Listopada.

Podług wiadomości z Moskwy NAYJAŚNIEJSZA CESARZOWA JEYMOŚĆ, w towarzystwie CESARZA JEYMOŚCI, ndarowała, d. 30 października, Wysockiem odwiedzeniem Zakład opieki sierot z przyczyny cholery. Nieszczęśliwe sieroty uszczęśliwione były łaskawością i przemówieniem NAYJAŚNIEYSZEJ PANI JEY WIELKIEGO MAŁŻONKA. Szczególniej zauważano, że CESARZOWA JEYMOŚĆ wzruszona była śpiewaniem wspólnej modlitwy wszystkich dzieci podczas obiadowego stołu. Nazajutrz CESARZ JEYMOŚĆ raczył oglądać oba moskiewskie gimnazya, oraz z rodzicielską pieczołowitością i troskliwością zwracać uwagę na to wszystko, co się do zdrowia i moralności młodzieńców odnosi. Rozmawiając o gimnazyjnym kursie nauk, NAYJAŚNIEYSZY PAN oświadczył życzenie, ażeby w nim zwracana była uwaga szczególniej na to wszystko, co jest Ruskiem. Sława Ruskiemu MONARSZE! Nikt w czasie tych ożywiających odwiedzin, nie ukrył się od Jego wzroku—wzroku miłości i monarszej uprzejmości: uczniowie stali się godnymi Jego ożywiającego przemówienia, osypani znakami Jego zadowolenia i względów. Istarczy zastrzeżeni wojownicy, będący w liczbie służących w drugim gimnazjum, zwrócili na siebie uwagę CESARZA, który raczył z nimi rozmawiać, i niektórych z nich nazywać swymi towarzyszami i kolegami służby. (P. P.)

Przez naywyższe reskrypta z d. 27 września mianowani zostali kawalerami orderów: S. Anny 1szej klasy Naczelnik 11tej dywizyi piechoty Jen.-porucznik Timofiejew 1; S. Anny 1szej klasy Naczelnik 3ciej dywizyi artylerii Schulmann 2.

Przez naywyższe rozkazy dzienne z d. 1 listopada, w Moskwie, Naczelnik 2giej dywizyi piechoty Jen.-porucznik Skobelew, ma się liczyć przy osadach wojskowych; mianowani zostają: Naczelnik 26tej dywizyi piechoty Jen.-porucznik Gołowin 1, Naczelnikiem 2giej dywizyi piechoty; były Dowódca 3ciej brygady 6tej dywizyi piechoty Jen.-porucznik Otruszenko, Naczelnikiem 26tej dywizyi piechoty; zostający przy Naczelniku 3ciej dywizyi huzarów Jen.-major Hr. Tyman 2, Dowódca 2giej brygady 1szej dywizyi huzarów na miejsce Jen.-majora Josoliana, i liczący się w artylerii Jen.-major Bar. Renne 2, Komendantem Zamościa.— z d. 5, b. m. mianowani Dowódcami brygad: 1szej brygady 2giej dywizyi konnych strzelców, Dowódca 2giej brygady 1szej dywizyi dragonów Jen.-major Mejer 1; 2giej brygady 1szej dywizyi dragonów, przykomenderowany do teży dywizyi Jen.-major Ricord; 2giej brygady 6tej dywizyi piechoty Jen.-major Krjukow 1; 1szej brygady 26tej dywizyi piechoty, liczący się w wojsku Jen.-major Warpachowski; i 2giej brygady 1szej dywizyi piechoty, liczący się w wojsku Jen.-major Baranow; dymisjonowany zaś Jen.-major Niekludow zostaje przyjęty do służby i ma się liczyć w jeździe.— z d. 4 b. m., liczący się w wojsku Jen.-major Kototyński 2, zostaje mianowany Komendantem twierdzy Arensburga. (T. P.)

Naywyższy Reskrypt do Pełnomocnego Prezydenta Dywanów Xieźtw Mołdawii i Wołoszczyzny, P. Jenerał-Adjutanta Kisielewa.

Pawle Dmitrjewicz! Zarządzający Ministerium Wojskowym doprowadził do wiadomości Mojej, że z summy, przeznaczonej w wyliczeniu wojennym na utrzymanie w roku teraźniejszym wojsk w Xieźtwach Mołdawii i Wołoszczyzny, podług uczynionych przez was różnych zmniejszeń rozobodów, znaleźliście Wy, iż można, nie tylko obeydź się bez otrzymania przeznaczonych

do liczby tej wyliczonej summy z Sylstryi 674,992 rubli 27½ kopiejek; ale też powrócić z dochodów Xieztw liczone na nich w długi 44,595 czerwonych złotych, na zaspokojenie pożyczonych tym Xieztwom w 1828 roku 100 t. czerwonych złotych. Upatrując w takich działaniach Waszych roztropne rozporządzenia i nowy dowód wzorowej gorliwości i usilności Waszej ku dobru skarbu, nader przyjemnie Mi oświadczyć Wam za to zupełną Moją wdzięczność, zostając z resztą zawsze ku Wam przychylnym.

Na autentyku podpisano własną Jego Cesarzowskiej Mości

reka:
Carskie-Siele 11
Września 1831 r.

Przez n a y w y ż s z e rozkazy, objawione Rządzącemu Senatowi przez P. Ministra Skarbu: 1) *D. 10 paździer.* Stosownie do postanowienia Komitetu PP. Ministrów, Cesarz Jegomość w dniu 29 zeszłego września n a y w y ż e y r o z k a z a ł raczył, prawidła 20 marca 1830 roku wydane dla kronsztadzkiego stérniczego zgromadzenia, rozciągając w zupełności i na sankt-petersburskie stérnicze zgromadzenie, zostawując wypełnienie tego wszystkiego, co się do kronsztadzkiego Wojennego Gubernatora odnosi, tutejszey miejscowej Zwierzchności Cywilney. — 2) *Dnia 2 listopada.* Jego CESARSKA Mość, dnia 26 października tego roku n a y w y ż e y r o z k a z a ł raczył: zostającego w Bohosławskich kopalniach skarbowych praktykanta Pawła *Wersitowa*, za odkrycie bogatej złotodajney żyły, nagrodzić rangą przysięgłego górniczego 12tey klasy.

— Jego CESARSKA Mość, d. 17 wrześ. r. t., raczył n a y w y ż e y potwierdzić i rozkazał wypełnić Opinią Rady Państwa, względem naznaczenia pensy i jednorazowych pomocy z dochodów miejskich: 1) Ze wydawanie pensy i jednorazowych wspomozień Policyjnym i innym Urzędnikom, do składu miejskich urzędowych miejsc i ustanowień nienależących, równie wdowom i sierotom po nich, na podstawie Ustawy o pensjach 6go grudnia 1827 roku, odnosi się do Podskarbstwa Państwa, zarówno z innymi Urzędnikami Cywilney i Woyskowej służby, i 2re) Ze z dochodów miejskich należy wyznaczać pensy Urzędnikom, właściwie w miejscach miejskich służącym, t. j. w Magistratach, Radach, Ratuszach, Sierockich i Stównych Sądach, Kommissyach kwaternicznych, etatych miejskich Kommissyach i Komitetach i Dozorcom, lub pod innemi nazwaniami, zawiadującym różnemi artykułami miejskich dochodów.

— *N a y w y ż e y* confirmowane sentencje Sądu Woyskowego. 1) Głównodowodzący 1szą Armią pod 11 zeszłego sierpnia doniósł CESARZOWI Jegomości, że Marszałek Dworzeństwa gubernii Wołyńskiej powiatu Owruckiego, Wilhelm *Hołowiński*, po dopełnionym nad nim sądzie woyskowym, okazał się winnym o złamanie przysięgi wiernego poddanego, wiedzenie o naznaczonych przez warszawski rząd buntowniczy na głównych naczelników band buntowniczych na Wołyniu i w Litwie i niedoniesienie o tém Rządowi, o czynne rozszerzanie spisku do buntu w powiecie Owruckim, używając, do uwiedzenia obywateli, szlachty i innego stanu ludzi dla dopomagania mu do tego zbrodniczego zamiaru, różnych obietnic, nadziei do zrobienia buntowniczey bandy, i dowodzenie nią w czasie napadu na miasto Owruć, o obranie idących transportów skarbowych, broni, i u partyynego Oficera rekruckiey partyi pieniędzy więcej 15 t. rubli, i o zrsbowanie w Owruć w tamiecznych: Podskarbstwie, Magistracie i Niższym Ziemskim Sądzie znacznych summ skarbowych. Do tych zbrodni pomieniony *Hołowiński*, tak na śledztwie, jako i przed Sądem uczynił zeznanie. Głównodowodzący 1szą Armią, zgodnie z sentencją Sądu Woyskowego i z opiniami Podolskiego i Wołyńskiego Wojennego Gubernatora i Polowego Audytoryatu, postanowił: *Hołowińskiego*, za wyrażone zbrodnie ukarać śmiercią, — rozstrzelać, a majątek, do niego należący, zabrać na *skarb*. Konfirmacyą tę podobają się CESARZOWI

Jegomości utwierdzić, z tém, iżby *Hołowińskiego* zamiast kary śmierci, pozbawiwszy dworzeńskiej dostojności, zesać do robot ciężkich.

2ga) Głównodowodzący 1szą Armią pod 11 przeszłego sierpnia doniósł CESARZOWI Jegomości, że mianujący siebie szlachcicem polskim gubernii Kijowskiej, Adolf *Pokrzewnicki*, po dokonanych nań sądzie woyskowym, okazał się winnym: o dobrowolne przyłączenie się do oddziału buntowników, byłego w gubernii Podolskiej pod przywództwem odstawnego woysk polskich Jenerała *Kotyski*, o wykonanie przysięgi na wierność buntownikom, o działanie z nimi przeciwko woyskom Rossyjskim w bliskości miasteczka *Daszewa*, gdzie, zostawszy ranionym w pierś piką, wzięty w niewolę z orężem w rękę. P. Głównodowodzący 1szą Armią, zgodnie z sentencją Sądu woyskowego i z opiniami Dowódcy 5go Korpusu Pieszego i Audytoryatu Polnego, postanowił: *Pokrzewnickiego*, za wyrażone zbrodnie, ukarać śmiercią — powiesić, a majątek jego, jeżeli się gdzie okaże, zabrać na *skarb*. Konfirmacyą tę podobają się CESARZOWI Jegomości utwierdzić z tém, żeby *Pokrzewnickiego*, zamiast kary śmiercią, pozbawiwszy dworzeńskiej dostojności, zesać do robot ciężkich.

3cia) Przez n a y w y ż s z ą konfirmacyą nastąpi w dniu 11 przeszłego września na przełożenie Audytoryatskiego Departamentu, w sprawie sądzoney przez Sąd Woyskowy Woyska Czarnomorskiego, o niebędącym w służbie kozaku z dworzan, Janie Włodzimierza synie *Rymarewiczu*, rozkazano: pomienionego *Rymarewicza*, za ukradzenie z pola dwóch koni i przedanie jednego z nich pod pozorem swego własnego, pozbawić dworzeńskiej dostojności i użyć do służby w Woysku Czarnomorskiem.

4ta) Przez n a y w y ż s z ą konfirmacyą, nastąpi w dniu 3 października, na przełożenie Departamentu Audytoryatskiego w sprawie sądzoney przez Sąd Woyskowy Tulejskiego garnizonowego batalionu, o szeregowym Filipie Józefa synie *Kenstowiczu*, który wszedł do służby z dworzan gubernii Mińskiej powiatu ihumeńskiego, rozkazano: pomienionego *Kenstowicza*, za pjsństwo, uchylanie się od służby, grubiaństwo i nieposłuszeństwo swojej Zwierzchności, na podstawie 6go artykułu nadanego Dworzeństwu Dyplomu, pozbawić dworzeństwa z zostawieniem, jak przedtém, na służbie w Tulejskim garnizonowym batalionie; a za życie rozpustne z córką mieszczańską *Pietrową*, oddać go *Kenstowicza*, na podstawie woyskowego 176 artykułu, na cerkiewną pokutę podług naznaczenia duchowney Zwierzchności. (G.S.)

— *Przybył* do Petersburga: 3go bież. m., z Charkowa, Senator *Miecznikow*. — *Wyjechali*: 4go bież. m., do Moskwy, Wice-kanclerz Hrabia *Nesselrode* i urzędnik ministerium spraw zagranicznych Rz. R. Stanu Bar. *Sacken*; do Warszawy, zostający przy Prezydencie Rządu tymczasowego Królestwa Polskiego 7 kl. *Brujewicz*; 5go, do Moskwy, Minister Skarbu Jen.-Piechoty Hr. *Kankrin*. (T.P.)

Warszawa dnia 21 Listopada.

Deputacya, z Obywateli znokomitych Miasta *Warszawy* złożona, miała szczęście na dniu onegdajszym wraz z Prezydentem Miasta przedstawioną być Jego CESARZEWICZOWSKIEJ Mości WIELKIEMU Xieciu, i złożyć adres przez Obywateli licznie podpisany, w którym obok hołdu, czci, nieograniczoney wdzięczności za opiekę i dobrodziejstwa, jakich *Warszawa* doznała świeżo od J. C. Mości WIELKIEGO Xiecia, wysuniono nayspokorniejszą prośbę, aby J. C. Mość, co widział z bliska, owoce nieszczęsnego wstrząśnienia, oraz boleść i trudne do zagojenia rany kraju tego, raczył przemówić do błagających łaskawości u Nayspotężniejszego i Wspaniałomyślnego MONARCHY. J. C. Mość, z zwykłą sobie dobrocią, raczył naysłaskawiej przyjąć Deputacyą i złożony adres.

Wczoraj rano Jego Cesarzewiczowska Mość Wielki Xieże MICHAŁ opuścił tutejszą Stolicę, udając się do *Kowna*.

Przybył do Stolicy Jenerał Grakin z Płocka. Wyjechali Jenerałowie - Majorowie: Szczerbatow do Petersburga, Gerbel i Weymar do Kowna.

Xiężna Lubecka, małżonka Ministra Skarbu, wróciła do Warszawy.

Na cholerę zachorowało w Warszawie dnia 8 b. m. ośób 2, dnia 9 ośób 3, tyleż dnia 10, a dnia 11, 12 i 13 tylko po jednej.

Na ostatnich targach Warszawskich płacono za korzec żyta zł. od 24 do 27. Pszenicy od 32 i pół do 36. Jęczmienia od 22 do 25. Owsa od 13 do 16. Siana furę jednokonną od 24 do 34; parokonną od 48 do 57. Słomy furę od 11 do 20.

— Dnia 22 —

Dnia onegdajszego, jako w uroczystość Imienia JEHO CESARZEWICZOWSKIEY MOŚCI WIELKIEGO XIĘCIA MICHAŁA, w nieobecności WIELKIEGO XIĘCIA, przyjmował powinszowania od znakomych osób JO. Feldmarszałek Xiążę Warszawski. W kaplicy Zamkowej odbyło się solenne nabożeństwo, wieczorem na Głównym Ratuszu jaśniała Cyfra Dostojnego Solennizanta; pałac Komisyyi Woyny i wiele domów ohywatelskich oświecono. Przy ulicy Franciszkańskiej przed domem, w którym odbywają się posiedzenia członków Dozoru Stroszkonych, rżęsił światłem jaśniała litera M. wśród pilastrów gwiazdami ozdobionych.

— Dnia 23 —

z BOŻEY ŁASKI

MY, NIKOŁAJ PIERWSZY
CESARZ I SAMOWŁADCA WSZECH ROSSYY, KRÓL POLSKI
etc. etc. etc.

Z poprzednich Manifestów i Odez w Naszych, wiadomo jest wszystkim wiernym poddanym Naszym, z jak głębokim uczuciem Oycowskiego smutku, Uznaliśmy nieuchronnie użyć siły oręża, dla poskromienia wynikłego w Królestwie Polskim rokoszu. Ubolewając zawczasu nad niezliczonemi klęskami, którym uleść miał kraj ten nieszczęśliwy, Chcieliśmy samem przekonaniem zwrócić zaślepionych do obowiązku; ale bezskuteczne były Nasze napomnienia, i Królestwo Polskie winno jest przywrócić spokójności i prawego porządku, jedynie tylko zwycięstwem walczących wojsk Naszych i potędze Rossyi, z którą losy tego kraju nierozdzielny węzeł są połączone.

Lecz i teraz odróżniamy jeszcze tłumy ośób, wciągniętych w występne obłąkanie, od istotnych sprawców złego, od tych, którzy utrudzili ich zdradliwymi poduszczeniami, i tuszyli sobie dopiąć, za pomocą wiarołomstwa i potwarzy, niepodobnych do wykonania zamiarów swoich. Na nich wyłączenie cięży odpowiedzialność za naruszenie nayuroczystszych przysięg, za spustoszenie kraju kwitnącego w pokoju, od czasu przyłączenia swego do Rossyi, za krew przelaną w wojnie domowej, za okropności buntów wynikłych w niektórych prowincjach Cesarstwa, za uciążliwe wysilenia i ofiary, na jakie był wystawiony ogół dzierżaw Naszych. Zdeptane przez nich prawa, wymagają kary odpowiedniej ich zbrodni; lecz słabi, którzy jedynie przez obłąkanie zawinili, śmiało na sprawiedliwość i łaskawość Naszą spuścić się mogą.

Jakoż uznaliśmy stosownem, przez stanowcze woli Naszey objawienie, położyć na zawsze koniec ich obawom.

W tym celu stanowimy i wiadomo czynimy:

1. Ze całkowite i zupełne przebaczenie udzielone zostaje poddanym Naszym Królestwa Polskiego, którzy powrócili do obowiązku posłuszeństwa.

Zaden z nich ani na teraz, ani na przyszłość pociągany do Sądu, ani poszukiwany nie będzie za postępki lub zdania polityczne, przez niego w całym ciągu byłych w Królestwie Polskim rozruchów, objawione.

2. Ze z tęj Amnestyi wyłączeni byđz mają:

- a) Podżęgacze krwawego powstania w dniu 17 (29) Listopada 1830 roku wynikłego, ci, którzy w wieczór tegoż samego dnia napadli na pałac Belweder, w zamiarze targocięcia się na życie Ukochanego Brata Naszego, w Bogu spoczywającego CESARZEWICZA i Wielkiego Xięcia KONSTANTEGO PAWŁOWI-

CZA, niemniej mordercy Jenerałów i Oficerów Rossyjskich i Polskich.

b) Podżęgacze i wykonywacze morderstw w Warszawie na dniu 1^{go} sierpnia r. b. dopętnionych.

c) Ci, którzy w ciągu rokoszu i w różnych onego epokach, po dniu 22 stycznia r. b. byli naczelnikami, lub członkami nieprawego Rządu Naywyższego, w Królestwie Polskim zaprowadzonego, i do dnia 1^{go} września nie oświadczyli podległości swojej, w zastósowaniu się do zasad odezwę Naszą z dnia 17 lipca wskazanych; podobnież i ci, którzy, po zajęciu Warszawy, Rząd swój nieprawy w Zakroczymie odnowili, i przez to wszelkiego udziału do łaskawości Naszey sami się rzekli.

d) Członkowie Seymu, którzy podali lub popierali w obu Izbach wnioszek ogłoszenia, aktem z dnia 13 (25) Stycznia 1831, że Nasze i domu Naszego Panowanie w Polsce ustało.

Wszyscy należący do powyższych czterech kategorii, a których niezwłocznie imienne listy spisane zostaną, oddani będą, natychmiast po ich przytrzymaniu, pod ustanawiający się na ten przedmiot osobny Sąd karay, i sądzeni podług całej surowości praw.

e) Oficerowie korpusów, które zostawały pod dowództwem Ramorino, Kamińskiego, Różyckiego i Rybińskiego, stosownie do osobnych postanowień względem nich w dniach 20 Września (2 Października), 26 Września (8 Październ.) i 1 (13 Października) wydanych.

3. Ze ci z pomiędzy członków Seymu, którzy lubo nie mieli udziału w zaprowadzeniu pomienionego aktu z dnia 13 (25) Stycznia i nie popierali onego w głosach swoich, a wszelako oświadczyli przyzwolenie na tenże akt i takowy podpisali, a którzy jedynie przez słabość ducha lub bojaźń mogli dać się nakłonić do tak występnego przyzwolenia, z ogólnych skutków niniejszego przebaczenia korzystać mają; jednakże, po należytem wyśledzeniu i sprawdzeniu rzeczywistości ich podpisów, pozbawieni będą prawa sprawowania odtąd jakiegokolwiek Rządowej lub ohywatelskiej publiczney służby, chybaży przez żal i następne postępowanie swoje stali się na nowo godnymi zaufania Rządu.

4. Ze ogólna Amnestya niniejszym Manifestem Naszym udzielająca się, nie rozciąga się również do obwinionych o inne kryminalne przestępstwa w ciągu buntu dokonane, którzy, wedle istniejących praw sądzeni byđz powinni.

5. Ze moc niniejszego Manifestu nie stosuje się do poddanych Cesarstwa Rossyjskiego, z pomiędzy mieszkańców Gubernii zachodnich, którzy byli uczestnikami rokoszu w Królestwie Polskim, a którzy skutkom oddzielnie wydanych względem nich postanowień ulegać mają.

Dan w Moskwie dnia 20 Października (1 Listopada) roku Pańskiego 1831, a panowania Naszego szóstego.

Na oryginalne własną JEHO CESARSKIEY MOŚCI ręką (podpisano) N I K O Ł A J.

Przez CESARZA i KRÓLA. Minister Sekretarz Stanu (podpisano) Stefan Hr. Grabowski.

— Dnia 24 —

W IMIENIU NAYJAŚNIEYSZEGO
NIKOŁAJA I.

CESARZA i SAMOWŁADCY WSZECH ROSSYY, KRÓLA
POLSKIEGO, etc. etc. etc.

Dla powszechney wiadomości w Królestwie Polskim i należnego wykonania ogłaszam, co następuje:

1. Z rozkazu JEHO CESARSKO-KRÓLEWSKIEY MOŚCI, wszelkie uchwały i postanowienia, przez Rząd rewolucyyny w całym przeciągu buntu wydane, a po przywróceniu w Królestwie Polskim prawey Władzy i porządku, istnieć nie mogące, odtąd i na zawsze zostają unieważnione.

2. W skutek unieważnienia takowych uchwał i postanowień, zniesionem zostaje to wszystko, co z mocy lub na zasadzie onych mieysce mieć mogło; zniesionemi przeto zostają:

(*)

- a) Wszelkie Instytucye Rządu rewolucyynego.
- b) Stopnie
- c) Urzędy
- d) Ordery
- e) Znaki odznaczenia
- f) Pensye

Otrzymane lub ustanowione w czasie rewolucyi.

Od daty niniejszego ogłoszenia, nie wolno nikomu nosić takowych Orderów i znaków odznaczenia, ani używać tytułów, przywiązanych do stopni wojskowych i urzędów, które przez Rząd buntowniczy były nadane, pod odpowiedzialnością wedle całej surowości Prawa.

3. Jego Cesarsko-Królewska Mość również mieć chce, żeby odtąd w Królestwie Polskiem nikt nie nosił samej tylko Polskiej Kokardy, lecz aby; zamiast tej, noszona była Kokarda Cesarstwa Rosyjskiego, z którą Polska, od roku 1815 została połączoną.

W Warszawie d. 10 (22) Listopada 1831 r.
Na oryginalne podpisano;

Naczelnie Komenderujący czynną Armią Jenerał Gubernator Królestwa Polskiego, Jenerał Feldmarszałek Xiążę Warszawski, Hrabia Paskiewicz Erywański. (G. War.)

FRANCYA.

Paryż dnia 30 października.

Na posiedzeniu dnia 27, wniesiony został projekt o zaciągu do wojska; roztrząsanie ogólne zamknęło się, i izba przyjęła iszy artykuł prawa. — Na posiedzeniu dnia 28, ciągnęto się dalsze roztrząsanie prawa o zaciągu do wojska, którego kilka artykułów przyjęto. Posiedzenie dnia 29 poświęcone było na raporty o petycyach, których słuchanie, żwawe sprowadziło spory.

— Czytamy w gazecie *Mémorial Bordelais*: „W czasie przyymowania dnia 15 w zamku *Tuileries*, gdy P. *Roullet*, pierwszy prezydent sądu królewskiego w *Bordeaux*, złożył swój hołd ich Królewskiemu Mościom, Król raczył doń przemówić, że już oddawna ma zamiar odwiedzić miasto *Bordeaux*, i że w r. 1832, musi koniecznie swój projekt uskutecznić.

— W przeciągu miesiąca, pisze gazeta wychodząca w *Brest*, rozpuszczono do domów najmniej tysiąc marynarzy; wielu młodych, sposobiących się na marynarzy ekwipażów liniowych, zostało także rozpuszczonych na półroczu.

— Xiążę *Mortemart*, poseł Francuzki do *Sankt-Petersburga*, wydał postrzeżenia nad cholera, zbierane przez poselstwo francuzkie w Rosyi. Chciał on, aby piśmko takowe, prostotą swą i umiarkowaną ceną, przystępne było dla wszystkich; sprzedaje się po 50 cent.

— Wybuchły rozruchy w rozmaitych miejscach departamentu *Tarn*, w *Cases*, *Mondenard*, *Lauzerti*, *Moissac*, z powodu pobierania podatków niestałych; posłano tam wojsko dla przywrócenia porządku.

— Młody *Tristan de Montholon*, syn dawniejszego towarzysza *Napoleona* na wyspie *Sw. Heleny*, umarł w armii Algierskiej, z odniesionych licznych ran; miał 19 lat wieku.

— Nadworcy złotnik *Odiot*, miał zaszczyt w tych dniach przedstawić rodzinie królewskiej część srebrnego serwisu na sto nakryć, który robi dla Sultana. Od dziewięciu miesięcy, praca ta zajmuje blisko sta robotników.

— Pierwszy poszyt *xiążki sto i jeden* (autórw), wydawaney na dochód xiegarza *Latvocat*, wyszedł dnia 27; zawiera on artykuły wierszem i prozą PP. *Chateaubriand*, *Beranger*, *Jacob*, Xiężny *Abrantes*, PP. *Leon Golzan*, *Monnier*, K. *Nodier* i *Salvandy*.

— Czytamy w gazecie *Messenger des Chambres*: „List pisany z *Tryestu* d. 19 paździer. donosi, za rzecz pewną, że gubernator tamtejszych prowincyi otrzymał rozkaz uczynić natychmiast zmniejszenie w wojsku austriackiem. Kompanie statęgo wojska, które zawierały 150 ludzi, zmniejszone zostaną do 100, kompanie zaś landweru do 80. Stosowne do tego ma nastąpić zmniejszenie w jezdzie i artylleryi. Wiadomość tę odebrano z żywym u-

kontentowaniem, gdyż handel i przemysł, które od roku zostawały w tych okolicach, jako też w większej części krajów Europy, w prawdziwym stanie otrytwienia: w niej znajdują zaręczenie utrzymania pokoju, i nadzieję spokojney, oraz pomysły, przyszłości.

— List z *Neapolu* pisany pod dniem 7 paździer. donosi, że Król Sycylijski potwierdził utworzenie gwardyi narodowej. (J. d. S. P.)

ANGLIA.

Londyn d. 4 listopada.

Papiery publiczne: Konsolidy 82½ — Portugalskie 51½ — Meksykańskie 32½ — Brezyljskie 44½ — Greckie 27.

— Dwór wyjechał wczorą z *Windsor* do *Brigh-ton*; rozumieją, że KK. II. zabawią tam aż do miesiąca lutego.

— D. 2 po południu, przybył Król Jmć do pałacu *St-James*, i odprawił radę gabinetową; na której Monarcha zatwierdził następującą odezwę, przeciwko rozruchom ludu, ogłoszoną zaraz wieczorem w dodatku *Gazety Dworskiej*, tudzież przepisał modlitwy kościelney względem cholery.

Odezwa.

William R. Gdy w rozmaitych częściach Wielkiej Brytanii, a mianowicie w miastach *Derby* i *Nottingham*, oraz w mieście *Bristol*, były burzliwe tłumy ludu i popełniono naysławniejsze zbrodnieści, względem osób i własności kilku poddanych naszych; gdy przez niedozwolone zbiegowiska, wszystkie przepisy prawa, zostały przestąpione i nadwątlone, mieszkania kilku osób napadnięte, zrabowane i zapalone, porządkny tok sprawiedliwości siłą zatanowany, więzienia odbite i zburzone, a zbrodniarze z niebezpieczeństwem dla dobra publicznego i ze szkodą istnącego rządu na wolność wypuszczeni; gdy szczególniść wszystkich narodów, przy pomocy Opatrzności Bożkiej, zawisła szczególnie od zachowania i świętego utrzymania praw; gdy niezmiennym naszym postanowieniem, jest pełnić powinność naszą, utwierdzić publiczną spokojność, i dzielnie sprawować służącą nam władzę, aby wszystkich naszych poddanych w zupełnym i całkowitem używaniu praw i swobód ich utrzymać; z tych przyczyn, postanowiliśmy położyć koniec wspomnianym godnym kary i zbrodnicy zbiegom, z wezwaniem naszej tajney Rady, uznaliśmy za rzecz przyzwoitą wydać niniejszą królewską odezwę, celem ostrzeżenia poddanych naszych, aby się wstrzymali od wszelkiego zamyśłu naruszenia praw i wszelkiej czynności przeciwko pokojowi i dobremu porządkowi ogólnemu; zalecamy i rozkazujemy niniejszem wszystkim naszym Szeryfom, Sędziom pokoju, zwierzchnościom miast, miasteczek i gmin, ogólnie wszystkim władzom w Wielkiej Brytanii, aby wszelkie zgietki, powstania, przewrócenie i nadwergzenie publiczney spokojności, we wszystkich ich rozmaitych jurysdykcjach, dzielnie tamowali, i jak nayspieszniej wyznaczali śledztwa, aby sprawców i podżegaczy, tych wszystkich buntowniczych czynów, odkryć i wydać sprawiedliwości. Ostrzegamy oraz, zalecamy i rozkazujemy jak najmocniej i naysolennie wszystkim naszym wiernym poddanym wszelkiego stopnia i stanu, aby, za pierwszym wybuchem wzmiarkowanych zamieszek usiłowali, tak, jak są obowiązani z powinności swojej ku nam, oraz ze względu na powszechne dobro i przepisy prawa, dawać wsparcie i pomoc wszystkim Szeryfom, Sędziom pokoju i innym zwierzchnościom, przykładając się do utrzymania praw przeciw zbrodniarzom, i zaspokajania naszych poddanych, a swoich współobywateli, w używaniu własności i wykonywaniu ich praw przeciw wszelkiemu targnieniu się, lub wszelkiej napaści gwałtowney, nieprawney i przeciwny konstytucyi. — Działo się w pałacu naszym *St James*, ostatniego dnia października 1831, a panowania naszego 2go roku. — Bóże zachowaj Króla.” (J. d. S. P.)